

Zalika. Milka! Vidiš, tebe je Bog kaznoval zavoljo tvoje ošabnosti. (Milki se solza utrne.) Pokazati je hotel Bog, da smo še zmirom pred njim vse jednake, kakor smo bile v šoli pred učiteljico in še bolj.

Uršika. To je vže božja volja takó.

Zalika. Meni je Bog tudi malo rožičke polomil, ker sem bila preveč jezična. Zato pa imavi obe na obrazu te pike, ki naju bodo vedno opominale na najino pregreho. Le poglej pa Uršiko in Poldiko! Še lepši sta zdaj kakor poprej. Prej sta bili tako rjave kože, a zdaj takó bele in lepe kakor vosek.

Poldika. Oh, Zalika, ti si še vedno stara Zalika!

Milka. Ali se še spominjate, deklice, kaj so gospod katehet večkrat ponovili? Ponižnost je najprva dekliška čednost. Zdaj še le to prav spoznam.

Vse. To je pa res!

Milka. Veseli nas, Katrica in Polonica, da nista pozabili svojih tovarišic tudi v hudej bolezni in zahvalim se vama v imenu vseh za to dobroto in prijaznost.

Zalika. Zdaj smo res vse jednake. Zato pa ponovimo staro šolsko prijateljstvo in podajmo si roke (stopijo v koló) ter sklenimo, da hočemo ostati na veke dobre tovarišice.

Vse. Na véke! Na véke! — — — (Pojó:)

— — — — —
Da srce zvesto kakor zdaj

Ostalo bode vekomaj!

V—l—m—r.

(Zavěsa pade.)

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barlá.)

XIII.

jej, to je bilo ugodno!

Kaj je bilo ugodno? Nù, življenje po leti v naši vasici. Vže zjutraj na vse zgodaj, predno se je zdanilo, oglasili so se vaški petelini in vzdramili ne samó čopaste jarčice (mlade kokoške) in lepo rumene piške, vzdramili so tudi vso vas. A kdo bi tudi spal, ko je bilo toliko dela! Prvi so odšli na polje kosci in skoraj je začela padati trava in pisane evetice pod ostro kôso, oglasilo se je žvenketanje brusa, in pozneje, ko je bilo treba koso poravnati, tudi klepača, ki je pel cvetkam zadnjo pesen. Rezale so kakor bi šlo za stavo, in ko je pomolilo zlato solnčeece svojo zaspano glavico izza Kučarja, bilo je pokošeno vže pol travnika. Če le kdo, pozna koscec óni lepi prigovor, ki pravi: „Rana ura. zlata ura.“

Takój za kosci bili so vaški pastirji; odvezali so svoje čadke in liske, plavke in sivke, a pozabili niso tudi vitoroгеga jelena in jih pokajoč z biči gnali na pašo. Poznal sem vsakega po pokanji. Mežnarjev Tine in Kolaričev Janez sta pokala

bolj na hitro in tenko, a Šaškov Júrijčee počasi in debelo, da se je slišalo, kakor bi kdo streljal. To so bili vaški pastirji, gnali so vže pred solncem na pašo. Hm, zdaj bi bila pač lepa prilika, da tudi sebe nekoliko pohvalim, ali tega ne storim, ker se legati ne smem. Jaz bi tudi rad gual svojo lisko z vaškimi pastirji, ko bi šla postelj z mano. Nù, potem je hotel pa tudi želodeček nekoliko založiti in predno sem se odpravil z lisko, bilo je vže precej pozno. Pokal nisem, ker bi šel skozi vas najraje takó, da me nihče ne vidi, saj je bilo vže to dosti, da je solnce tako zaničljivo gledalo v mene — zgodnjega pastirja.

Skoraj je oživela vsa vas. Tudi žene so hitele na polje okopavat in nabirat za pujske, o nad hišami se je kazal dim — zajutrek se je kuhal. Tu in tam prikazal se je na pragu tudi kak srajčnik, ki je zamižkaval kakor krt, ko se prikaže na svitlôbo, in zdehal — o jej prijetno je bilo v postelji — potem pa stekel, kakor bi se zbal svitlih solnčnih žarkov, zopet nazaj v hišo, od koder se je slišal krik: „Mama jesti!“

Oj ti nadloga zaspana ti, komaj si izpregledal, pa vže hočeš jesti. Uboge matere!

Vaški trgovčič je odprl tudi svojo prodajalnico in razobesil óno nekoliko pisanih rut in drugega mešanega blaga. Čebelice so se vsule iz panja in se razkropile na vse strani, a sosedov tiger, ki nĩ vedel nič boljšega napraviti, vlegel se je na solnce kakor je bil dolg in širok in mižal. Pujski so krulili, a imeli so zakaj, saj jim je vže dolgo krulilo v želodeci tem nikdar sitim ščetinarjem, drugače bi ne pozdravili tako veselo dekle, katera jim je prinesla slastni zajutrek.

Tako je bilo ob košnji. Ali malo kasneje, ko se je polje zarumenelo in ko so pripeljali vaščani polne vozove zlatega klasja na svoj dom, takrat te je vzbudila iz spanja druga godba, ki je odmevala po vsej vasi:

Urno cepec iz pod rok

Pika poka, pika pok!

Mlatva je bila tu. V treh, štirih skednjih so udrihali krepki mlatiči po polnih snopih. Po šestdeset so jih položili drug poleg drugega — celo kopo — in potem hajdi, kdo bolje zna in more. Ni to lahko delo; znoj kaplje iz sto in sto luknjic tvojega telesa najedenkrat, praši se — pa vender so bili mlatiči vedno veseli. Kadar se ni glasil iz skednja „pikapok, pikapok!“ glasila se je pa vesela pesen, ali glasno vriskanje, saj, so jim spekli pa tudi pri vsakej hiši pogačo, masno gibanico in skuhali kislo zelje, ki je bilo jako ukusno, ker se je kuhala v njem masna krača! In kaj še le potem, ko je vzraslo na vrhu skednja zeleno drevesce, okrašeno z venci, trakovi in ruticami! S kom neki bi takrat mlatič menjal? To je bilo veselo gostovanje tisti njihov „likof.“

Nù, pa ne mislite, da so bili samó mlatiči veseli, tudi nam otročičem ni manjkalo dobre volje. Če je kateri od mlatičev dopustil kateremu izmej nas, da mahne nekolikokrati s cepecem, o jejmina! to je bilo vže odlikovanje, da-si se ni hotela ona gožka, za katero je bil cepič privezan na palico nič kaj spretno obračati, pa je cepič velikokrat pokazal svojo razposajeno naravo. Ali kaj vse to? Tudi mi otroci smo imeli svojo žetev in mlatev, da-si nismo vsejali niti božjega zrnca. Kako to? Delali smo tako, kakor ona pobožna žena v svetem pismu — nù, ali

poznate njeno ime — — babica kralja Davida je bila. Paberkovali smo po strniščih prav takó, kot ona pobožna Ruta. Kravica je mirno pasla, a mi smo pobirali po požeteh njivi zaostale in odlomljene klaske in vsakikrat smo se vrnili vsak z velikim šopom klasja proti dómu. Mnogo nas je bilo otrok — — pa je bila žetev obila in vesela mlatev. Ko so se klaski dobro osušili, poméli smo vežo, preskrbeli si vsak pripravno palico in mlatev se je začela. To je, da naši cepci se niso glasili: „pikapok,“ nego le „côp! côp!“ — Vender kaj to, mi nismo bili nič ménj ponosni, kakor sosedovi mlatiči. Ko smo zruje ovejali — bilô ga je nekoliko velikih merie — evo nas k materi. Veselilo nas je, da smo vsaj nekaj mogli dati svojej dobrej materi, saj je bilo to menda prvič v našem življenju, da smo jej nekaj dali in jej takó vsaj nekoliko povrnilo obile skrbi in britkosti. Nù, matî nas pa tudi ni pozabila; ko se je prihodnjič pekel kruh, dobil je vsak nenavadno velik hlebček, kateri se je vsakemu zdel še zato posebno ukusen, ker je bil iz našega brešna.

Tako je bilo ves božji dan. Ko je zvon naznanil pôludne, katero so vže poprej nekateri čutili v želodeci, hiteli so nekateri domôv h kosilu, a drugim so nosili jed na polje. Dišalo je vsem, saj so delali od ranega jutra, a kdor pridno dela, njemu tudi jed diši. Oni pa, kateri ne dela, morda bi tudi rad jedel, ali on jesti ne zasluži, zapomnite si to, otroci ljubi. Kakor zjutraj iz vasi, takó so hiteli na večer vsi iz polja proti dómu. Pastirji, ženjice, kosci, kopači, ljudje in živali vse se je zbiralo zopet okolo domače hiše. Posedéli so nekaj časa pred hišo, dokler ni bila pripravljena večerja. Večerni zvon jih je povabil kakor zjutraj k molitvi in na delo — takó zdaj k molitvi in k počitku. In kmalu potem je bila še bolj mirna, naša vže tako mirna vasica. Tiha noč je zazibala trudne ude v sladko spanje, katero ni vznemirjalo čukanje ponočnega čuka gori nad Kučarjem in nekolikokratno lajanje zvestega čuvarja, sosedovega tigra.

Blagor tihej vasici in vsem, ki prebivajo v njej!

Golski zvonovi.

Po svetu širocem se cerkev ozira,
Na Golskej ravnini vrh hriba stoji;
Z zvonika ubrano iz trojnega tira
Prekrasno zvonjenje tjà k nebu doni.

Pred zoro že vstanem, začujem zvonove,
Zamišljen pri oknu odprtem slonim;
Ob hladu poslušam doneče glasove
In željo gorečo si v srci budim:

O da bi zvonovi še dolgo mi peli!
Darujem tri krone prav rad na oltar,
Bi čute nebeške še dolgo mi gréli
Vedrili življenja mi sladkega dár! —

O naj, ko nesó me pod hladno gomilo,
Ko vzamem od bratov na zemlji slovó
Hladilo mi dušo bi to tolažilo,
Da Golski zvonovi tud' meni pojó.

L. M. — Golski.

